

[Weikop.]

kunne modstå kooperative virksomheders, kaffeforretningers og smørrebrødsfabrikkers ønske om at etablere restauranter her og dér? Tror den højtærede minister, at han vil kunne sige nej til et kooperativt foretagende, der vil lave et såkaldt billigt spisested f. eks. på Vesterbrogade, selv om der er spækket med billige spiserestauranter og spisesteder? Jeg må sige, at jeg ikke nærer tiltro til, at den højtærede minister vil have kræfter til at skønne over behov og over prisbillighed. Nej, jeg tror, at den højtærede minister vil komme ud for et pres, således som enhver minister gør det, når der er tale om en dispensationsbeføjelse. Jeg ved meget vel, at den højtærede minister på et andet område er tilhænger af flerbutikssystemet, men netop da det i nogen grad er kædet sammen med dette spørgsmål, ville det måske være hensigtsmæssigt at afvente næringslovskommissionsbetænkningen. Det er jo ikke på forhånd ganske givet, at den højtærede ministers parti, og i hvert tilfælde — således står det for mig — er det da ikke givet, at den højtærede ministers politiske meningsfælle i næringslovskommissionen vil gå helt og fuldt ind for det synspunkt, som den højtærede minister har.

Man får, synes jeg, nærmest indtryk af, at den højtærede minister vil tyvstarte. Formentlig hælder ministeren til den anskuelse, at stordriftens fordele skal komme dem, der går på restaurant, til gode, men man kan spørge — akkurat ligesom det ærede medlem hr. Vagn Bro — om forbrugerne ikke kan opnå de fordele, uden at stordriften ejer restauranterne? Så vidt jeg ved, er det således, at fremstilling af mad i hvert tilfælde i nogen grad er gået over til stordrift. Mon ikke f. eks. den hjemmelavede leverpostej bliver fremstillet på store fabrikker, som forsyner hele landet, og det går udmærket, uden at leverpostejfabrikkerne har eget udsalg — det samme kunne siges om en masse andre ting — og forbrugerne får alligevel store fordele af stordriften og af den indbyrdes konkurrence, hvilket er meget afgørende. Jeg vil gerne ønske ministeren meget godt, og hvis man skal ønske ministeren noget godt, tror jeg, at man på nuværende tidspunkt ikke skal gå ind for den undtagelse, han foreslår, for den går ganske simpelt ud på, at han skal skønne over,

hvem der skal drive restaurant og hvem ikke. Med andre ord: her står vi over for en slags bemyndigelseslov, hvor — selv om ministeren har den bedste vilje — rene vilkårligheder kan opstå. Mon man ikke skal vente med at tage stilling til det spørgsmål, indtil det som sagt er noget mere afklaret?

Forholdet er nemlig det, at den højtærede minister i dette lovforslag faktisk får beføjelse til at dispensere, uanset om der er tale om restauranter med eller uden stærke drikke. Det er måske bl. a. derfor, at den højtærede minister også må have bestemmelsen om udvidet adgang til at tillade at drive restaurant ved bestyrer. Ved at tillade en person at drive flere restauranter bliver bestyrertilladelsen reglen, eller kan blive reglen, medens det under den nugældende lov er undtagelsen.

Forskelsbehandling er altid noget, der giver anledning til misfornøjelse og meget alvorlig kritik. Må jeg her nævne den forskelsbehandling, der eksisterer i forbindelse med marketenderiernes rettigheder, og som går igen i lovforslaget. En marketender må ikke drive handelsnæring, men et kooperativt marketenderi må gerne drive brugsforeningsvirksomhed og udlevere varer i meget betydeligt omfang. Da vi sidst drøftede loven, blev det oplyst af en deputation, at et kooperativt marketenderi, der sælger for 600 000 kr. mad, og hvad det nu er, gennem sin tilknyttede indkøbsvirksomhed solgte eller, som det hedder, udleverede for ikke mindre end 400 000 kr. varer om året. Synes den højtærede minister ikke, at der her er tale om en urimelig forskelsbehandling, ikke mindst set på baggrund af, at der findes ca. 72 kooperative virksomheder af denne art? Er det ikke på tide, at loven sidestiller udlevering af varer med handelsnæring? Når alt kommer til alt, er det jo det samme.

I øvrigt er det sådan — også det vil jeg tilføje — at loven forbyder, at der i brugsforeningslokaler eller i disses umiddelbare nærhed udskænkes stærke drikke. Derfor synes jeg heller ikke, det kan være foreneligt samtidig at udskænke øl i marketenderier og forhandle eller udlevere varer.

Det var et sidespring. Jeg vender tilbage til selve beværterlovforslaget eller det i det, der vedrører beværterne. Jeg synes, at det strider noget mod ministerens forslag om